

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH260016
NAZWA
OBSZARU Dolina Czarnej Nidy

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH260016	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Dolina Czarnej Nidy

1.4. Data opracowania 2009-02	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2023-05
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 27 marca 2023 r. w spr. soo Dolina Czarnej Nidy (PLH260016)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
20.5039

Szerokość geograficzna
50.7638

2.2. Powierzchnia [ha]:

1191.51

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL33	Świętokrzyskie
------	----------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3150			11.92		M	B	C	B	C
3260			11.92		M	C	C	B	C
3270			11.92		M	D			
6120	X		6.49		G	A	C	B	B
6210			11.92		M	B	C	B	C
6410			11.92		M	B	C	B	C
6430			11.92		M	B	C	B	C
6510			98.18		M	B	C	B	B
9170			86.98		M	B	C	B	B
91E0			85.07		M	B	C	B	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
I	4056	Anisus vorticulus			p				V	M	D			
A	1188	Bombina bombina			p	251	500	i		M	C	B	C	C
M	1337	Castor fiber			p	8	10	p		M	C	B	C	C
F	1149	Cobitis taenia			p				P	M	C	B	C	C
F	1163	Cottus gobio			p				R	M	C	B	C	C
F	2484	Eudontomyzon mariae			p				C	M	C	B	C	C
M	1355	Lutra lutra			p	4	5	p		M	C	B	C	C
I	1060	Lycaena dispar			p	101	250	i		M	C	B	C	C
I	4038	Lycaena helle			p	101	250	i		M	C	B	C	B
I	1037	Ophiogomphus cecilia			p				C	M	C	B	C	C
I	6177	Phengaris teleius			p	501	1000	i		M	C	B	C	B
A	1166	Triturus cristatus			p	51	100	i		M	C	B	C	C
I	1032	Unio crassus			p				R	M	C	B	C	B
I	1014	Vertigo angustior			p				V	M	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego

Pokrycie
[%]

N19	9.52
N17	13.79
N23	0.01
N10	55.88
N12	20.79
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar położony jest w obrębie mezoregionu Pogórze Szydłowskie. Obejmuje rzekę Czarną Nidę od miejscowości Przymiarki do Kuby Młyny, wraz z jej terasą zalewową, zboczami oraz obszarami przyległymi z rozproszonymi stanowiskami muraw kserotermicznych i zbiorowisk leśnych. Występują tu skały osadowe z ery paleozoicznej i mezozoicznej przykryte przez młodsze osady z okresu miocenu. Na obszarze, gdzie występują wapienie, rozwinął się kras. W jego wschodniej części na podłożu struktur paleozoicznych zalegają osady morskie miocenu, miejscami zbocza doliny rzecznej budują skały węglanowe wieku kredowego. W gminie Morawica utworzono rezerwat z naturalnym stanowiskiem cisa "Radomice". Pod względem siedliskowym w obszarze przeważają tu bory sosnowe i bory mieszane, rzadziej występują fragmenty olsów, łągów oraz grądów. W dnie doliny dominują pastwiska, ale zachowały się także fragmenty łąk ekstensywnie użytkowanych oraz trzęślicowych łąk o zmiennym uwilgotnieniu. Koryto rzeki zachowało w większości naturalny i silnie meandrujący charakter, z licznymi starorzeczami, zastoiskami, ujściami mniejszych dopływów (Morawka), rozlewiskami. Często występują także płyty łągów i zarośli wierzbowych. Na wychodniach skał węglanowych porastają murawy i zarośla kserotermiczne. Na SW od wsi Brzeziny znajduje się kompleks rozproszonych wzgórz, m.in. Góra Hosa (289 m) i Góra Niedziańska pokrytych murawami kserotermicznymi ze znacznym udziałem jałowca.

4.2. Jakość i znaczenie

Ogółem stwierdzono tu występowanie 9 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, zajmujących łącznie ponad 32 % obszaru. Do najcenniejszych należą murawy kserotermiczne, łąki o różnym stopniu wilgotności oraz starorzecza. Niezwykle cennym zbiorowiskiem leśnym oprócz łągów jest rozległy fragment grądu wysokiego obejmującego także rez. Radomice chroniącego jedno z najliczniejszych na Wyżynie Małopolskiej stanowisk cisa *Taxus baccata*, gatunku zamieszczonego w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin. Na różnego typu murawach kserotermicznych występuje wiele rzadkich i zagrożonych w skali kraju gatunków, np. *Cerasus fruticosa*, *Medicago minima*. Największe znaczenie w Ostoi posiadają bardzo dobrze wykształcone i bogate florystycznie starorzecza, zarośla nadrzeczne, fragmenty rzeki z włosienicznikami oraz rozległe płyty zbiorowisk łąkowych. Wśród zbiorowisk leśnych na uwagę i ochronę zasługują łągi oraz fragmenty grądów z wieloma cennymi w skali kraju gatunkami. Znajdujące się w dolinie rzecznej siedliska łąkowe zamieszkują trzy gatunki motyli dziennych z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Ze względu na wielkość populacji i dobry stan zachowania siedlisk obszar jest ważnym miejscem dla zachowania przede wszystkim modraszka telejusa i czerwonończyka fioletka. Trzepla zielona licznie zasiedla koryto rzeczne, w dużym stopniu naturalne, zapewniające odpowiednie siedliska także minogowi ukraińskiemu, dwóm naturowym i czterem innym chronionym gatunkom ryb oraz dobrze zachowanej populacji skójki gruboskorupowej, bobra i wydry. Liczne starorzecza i torfianki zasiedlają kumaki i traszki grzebieniaste. Należy podkreślić, że Dolina Czarnej Nidy stanowi ważny korytarz ekologiczny o randze krajowej. Ostoja posiada także znaczne walory krajobrazowe.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
	Zagrożenia	Zanieczyszczenie	Wewnętrzne
Poziomi	i presje	(opcjonalnie)	zewnętrzne

	[kod]	[kod]	[i o b]
M	E02.02		o
L	A01		i
M	X		b
L	B		i
L	K02.04		i
M	D01.04		i
M	K02.03		i
M	E01		o
L	C01.01.01		i
M	K02.03		o
L	E03.01		i
M	J02.11		o
M	I01		i
M	J02.01		i
H	C01.01.01		o
M	G01.03		i
M	E03		i
M	B02.02		i
L	D01.01		i
M	G02.04		i

Oddziaływania pozytywne

Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	D01.04		i
M	X		b
L	D01.01		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

--

Anonymus - Kartoteka Faunistyczna Towarzystwa Badań i Ochrony Przyrody Barga-Więclawska J. - Dane niepublikowane. Archiwum własne autorki Uniwersytet Jana Kochanowskiego. Barga-Więclawska J. 2007 Inwentaryzacja malakofauny na terenie RDLP w Radomiu. Raport występowania gatunków objętych ochroną w Europejskiej Sieci ekologicznej NATURA 2000 1-86 Bróz E., Maciejczak B., Molendowska D., Molendowski T. 1990 Rośliny naczyniowe Pasm Połowieckiego, Dymińskiego i Zgórskiego w Górach Świętokrzyskich (na obszarze miasta i strefy podmiejskiej). Studia Kiel. 3-4(67-68) 44-79 Drymmer K. 1890 Rośliny najbliższych okolic Kielc Pam. Fizjogr. 10 44-74 Fijałkowski J. 2006-2009 Archiwum zbiorów własnych geologicznych i kartograficznych, ekspertyzy. Muzeum Narodowe, Dział Przyrody Kielce. Głazek T. 1994 Zbiorowiska roślinne rezerwatu Radomice w nadleśnictwie Kielce na Płaskowyżu Szydłowskim. Ochrona Przyr. 51 Massalski E. 1962 Obrazy roślinności Krainy Gór Świętokrzyskich. Wyd. Art.-Graf. Kraków. ss 120 Piechocki A. 1981. Współczesne i subfossilne mięczaki (Mollusca) Gór Świętokrzyskich. Acta Univ. Lodz. 1-177. Podsiedlik M. 2006 Nowe stanowisko *Carex strigosa* Huds. w Górach Świętokrzyskich. W: Mirek Z. i in. (red.). "Rzadkie, ginące i reliktywne gatunki roślin i grzybów. Problemy zagrożenia i ochrona różnorodności flory Polski. Materiały ogólnopolskiej konferencji naukowej. .). Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, Akademia Rolnicza w Krakowie, Wydział Leśny. Przybylska J., Maniarski R., Przybylski T. 2007 Sprawozdanie z prac przeprowadzonych na terenie Nadleśnictwa Daleszyce w ramach powszechnej inwentaryzacji Lasów Państwowych. TBOP, Kielce. Przybylska J., Maniarski R., Wilniewicz P., Bonk M. - dane niepublikowane Przybylski M., Kaczkowski Z., Cieśla M. - dane niepublikowane Szwagrzyk J. 1987 Flora naczyniowa Niecki Nidziańskiej. W: KLECZKOWSKI A.S. (red.). Wartości środowiska przyrodniczego Niecki Nidziańskiej i zagadnienie jego ochrony. Część 2. Studia Ośrodka Dokumentacji Fizjograficznej 15 17-91

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

[Powrót](#)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	2.27	PL04	72.2	PL03	13.35

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Radomice	*	2.27
PL03	Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy	*	13.35
PL04	Chmielnicko-Szydłowski	*	19.83
PL04	Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu	*	44.27
PL04	Cisowsko-Orłowski	*	8.11

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

[Powrót](#)

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach
Adres:	Polska Szymanowskiego 6 25-361 Kielce

Adres e-mail: sekretariat@rdos.kielce.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

- ☐ Tak
☒ Nie, ale jest w przygotowaniu
☐ Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE: PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH260016

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)